

СРВОБРАН

SRBOVRAN

СРПСКИ НАРОДНИ ЛИСТ И ОРГАН САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ СРБА СЛОГА SERB NATIONAL PAPER AND THE ORGAN OF THE SERB FEDERATION „SLOGA”

Број 387

ЊУЈОРК, Њ. Ј., ЧЕТВРТАК, 9. МАРТА 1917.

ГОДИНА 7.

SUBSCRIPTION RATES

United States of America one year 60c.
Canada, Europe e t. c. one year \$1.50

Srbobran published every Thursday at
443 W. 22 Street, New York, N. Y.

ПРЕТПЛАТА:

За Сјед. Државе на годину 60 ц.
Канаду, Европу итд. год. \$1.50

Србобран излази четвртком на
443 W. 22 Street, New York, N. Y.

РЕВОЛУЦИЈА У РУСИЈИ

Што је већ поодавно предсказивано, прво шапатом па онда отворено преко листова, догодило се у првој половини прошле недеље. У Русији је избила револуција. Прво је јављено о мирним демонстрацијама петроградског становништва због оскудице у храни, затим три дана није било никаквих вести, и најзад су у четвртак у вече стигли гласови о извршеном преврату. Стара је влада ухапшена; цар Никола је абдицирао и у име своје и у име свога сина, остављајући престо своме брату великом кнезу Михаилу, а овај је опет од своје стране изјавио да ће престо примити само тако ако то буде и жеља на родна; управу земље узела је у своје руке привремена влада створена старањем Думе.

Од нас је далеко свака помисао да се у овим догађајима намењемо за судије браћи Русима. Што ми желимо, то је да Русија буде срећна и напредна, јер нас историја учи да је увек, кад је Русији било добро, било добро и нама, и обратно, кад је Русији ишло рђаво, било је зло и за нас. А Русији ће свакако бити добро ако у овим крупним догађајима буде водила прву реч она широка и топла душа рускога народа, која је свима нама добро позната, и која нас је толико пута огрејала. Да ће она бити водила, може се закључити већ по досадашњим догађајима. Крви је дабогме било, јер без крви у опште нема револуције, али се мора признати да је број жртава, према огромности предузећа, мален. Тако исто је прелаз од апсолутне ка уставној монархији изведен на јединствен, може се рећи савршен начин. Цар Никола је био самодржац, владар „по милости божијој”, владар који сматра да његова власт над народом долази од Бога и да према томе за своја дела има да одговара само Богу, а не и народу; као такав он је царску власт пренео на свога брата, те би према томе и он био владар „по милости божијој” да није изјавио да ће примити престо само тако ако му га, својим гласањем, да и народ. Овако ће он, после избора, бити руски цар „по милости божијој и вољи народној”, биће, другим речима, уставни владалац уставне монархије и делићи своју власт са народом, ако се народ не изјасни за републику.

Сви пријатељи Русије обрадоваће се овом у главном мирном и умереном преображају. Да се даље неће ни, више је него вероватно. Што руски народ хоће то је да учествује у државним пословима и да има право контроле над њима, јер се показало да одсуство народне контроле може бити обеспокојавачко; али као што је од њега далеко свака осветољубивост и крвожедност, тако је исто далеко и свака политичка крајност која би могла изазвати трзавице у земљи.

Мора се признати да је и добро срце цара Николе знатно допринело овом повољном решењу. Замислите на његовом месту каквог махнитог човека као што је Виљем II, па бете одмах видети колико је заплетла и незгода могло произићи у току ових судбоносних догађаја, да само он није био добар човек и добар Рус. Њему, на пример, ни на памет није пало да од свога престола прави крваво питање, и да је од некуда био црногорски краљ, он извесно никад не би рекао да ће се за свој престо борити „до истраге једне куће”.

Ми Срби у опште можемо о цару Николи имати само лепих речи. Он је према нама био добродушни руски брат, и о томе је дао небројано доказа. Најкрупнији је дао баш у почетку овога рата. Кад је Аустроугарска упутила Србији познати дрски ултиматум, цар Никола, кога сад многи тако радо приказују као слаботињу, устао је мушки и одлучно и изјавио да у случају сукоба између Аустроугарске и Србије Русија не може остати равнодушна. Узалуд га је салетао Виљем поручујући му да је у питању углед престола у опште, и да је у интересу свих владара да освете убиство Фрање Фердинанда; узалуд му је то исто поручивала и Аустроугарска; цар Никола је остао веран својој одлуци до краја. Он је ипак зарадио са крупним главама на немачком и аустроугарском престоу, ради одбране оптужене мале Србије, остајући у првом реду Рус и српски брат. И ево је већ трећа година како тако зване „мрачне силе” у Русији на све могуће начине рију против рата, а цар Никола ипак никако није попустио, тако да је најзад полиција морала сакривањем хране изазвати побуну да би га уверила да је продужење рата немогуће. Цару Николи то мушко држање служи несумњиво на част. Јер није мала ствар борити се са најнеосреднијом околином онда када су на дневном реду највеће државне бриге; није ситница борити се са далеком фронтом са разним сплеткама у Петрограду. Шта се може учинити од владалаца чија је жена Немеца, показује најбоље случај грчкога краља Константина, који је по оцу Данац, а по матери Рус; па ипак Константин, у чијим жилама тече и данска и руска крв, стоји чврсто уз Немачку, у пркос јасном уговору са Србијом, у пркос презрењу целог света — јер му је же

на Немеца. А цар Никола је све до краја остао непоколебљиво уз савезнике, а против Немаца, мада је и његова жена Немеца. Зато је вероватно да ће цар Никола уживати поштовање савезника и после свога повлачења у приватан живот. Осим тога, владар, који је обележио прве године своје владавине предлогом да се сазове Хашка конференција мира и учини покушај да се међународни спорови решавају без крви остао је себи доследан до краја: због њега лично у целом овом преврату није покошен ниједан живот, није проливена ниједна кап крви. А то ће такође умети ценити не само Срби и њихови савезници, но и цео остали свет.

Нова привремена влада већ је изјавила да ће наставити рат до коначне победе. Савезничка ствар према томе несумњиво добија новим стањем ствари, јер ако стара влада можда и не би успела да приволи цара Николу на сепаратан мир, она је својом неискреношћу јако сметала успешном вођењу рата.

У новој привременој влади све се више истиче име универзитетског професора Павла Миљукова, који је већ у Думи био један од најистакнутијих чланова и коме је сад поверено министарство спољних послова. Нама је Миљуков добро познат. И баш стога ми и немамо разлога да себемо од његовог новог утицајног положаја. Њега, као и многе угледне Енглезе, излечили су од бугарофилства сами Бугари, јер су радили тако наопако и тако неурачуљиво да је честитим људима — а Миљуков је несумњиво честит човек — било апсолутно немогуће да им и даље остану пријатељи.

М. Т.

Из Српства и Југословенства

Српски посланик и Југословени. У „Хрватској Застави” изишао је пре неколико дана опширан чланак о српском посланику г. Љуби Михаиловићу. У том чланку, који је из пера Др. Бјанкинића, овако се карактерише однос г. Љубе Михаиловића према нашој браћи Хрватима и Словенцима:

„У вјечном Риму (где је г. Михајловић био на челу српског посланства), под сјенама споменика краља Виктора Емануела, Гарибалдија, Бордана Бруна, знао је он окупити око себе, одмах у првом почетку све оне наше значајне људе на слободу, растркане по Европи, који основаше касније Лондонски Одбор; одакле водство и подтицај нашега народног покрета амо.

Саслушао и упознао Трумбића, Мештровића, Хинковића, Мичића, Супила, Поточњача, Гацара, Жупанића, Вошњача и остале, који си касније подијелише апостолске улоге и започеше рад за ослобођење и просвијетљење својега југословенског народа по цијелом свијету.

Ту хисторичну улогу покровитеља и заговаратеља наших људи у Риму, баш у првом зачетку рата, не смију Хрвати и Словенци особито, да икада забораве г. Љуби Михаиловићу.”

Са Солунског фронта. По најновијим вестима, савезничке групе напредовале су северно од Битоља, освојивши колу 1,248, манастир Снегово и село Паштин. Борба је била огорчена јер се непријатељ упорно бранио. Савезници су заробили преко 1,200 војника и 11 официра. Борба је трајала девет дана. Да је она морала бити врло огорчена види се и по

једном званичном српском саопштењу, које јавља да је непријатељ у петак преко ноћ избадио на Битољу велики број граната са загуљивим гасовима, и да су том приликом погинула многа цивилна лица, велином жене и деца.

Др. Хинковић о Бањалучкој парници. Др. Хинко Хинковић, негдашњи посланик Хрватског Сабора, објавио је у угледном парискем листу „Журнал де Деба” подужи чланак о Бањалучкој парници, из кога препосио ниже изложене податке.

Зна се већ да је Врховни Суд у Сарајеву прошлога месеца потврдио у главном пресуду Бањалучкога Суда, тако да сад на 92 оптужена лица долази: 16 смртних казна и 768 година робије. Поред тога, оптужени имају да плате држави укупно 16,644,000 круна оштећења. Мању осуђенима на смрт има народних посланика (2), свештеника (4), трговаца, учитеља и ђака. Једанаесторица од њих имају породицу. Међу осуђенима на робију има четири свештеника, више посланика, шест доктора, неколико адвоката и једна девојка, Даринка Малић, којој је Врховни Суд у Сарајеву повисо казну од пет година на шест.

Сви осуђени бачени су у тамницу још уочи рата. Значи дакле да се оптужују за „дела” учињена пре рата. А та „дела” састоје се из приватних разговора, из књига или новинарских чланака објављених са допуштењем цензуре, или из предавања одржаних по одобрењу и у присуству државних органа. Као главни доказ против њих служи записник наведен тобоже код једног погинулог српског официра. Али је

више него очевидно да је тај записник удешен, јер у њему има пуно изрза и обрта који су од речи до речи преведени с немачког и које Србин не би никад употребио. Значи дакле да су записник саставили аустриски чиновници и онда огласили да је нађен код једног српског официра.

Суђење у целој парници вршено је тајно а судије су били све сами Немци. Очевидно је, према томе, да је цела парница удешена да би једни народ у Босни и Херцеговини остао без својих вођа, и да је један део читавог система, којим се иде на то да се наш народ истреби.

Југословенска Канцеларија је сада у Вашингтону, Д. К.

Југословенска Канцеларија, која води послове Изасланства Југословенског Одбора у Лондону и Југословенског Народног Вијећа у Сједињеним Државама Америке, а која је до сада била у Кливланду, О., налази се сада стално у

932 Southern Bldg.
Washington, D. C.

Канцеларија је сада организована на много широј основи него до сада. Умољавају се сви они који су у дописивању са Канцеларијом да шаљу писма на горњу адресу, а једнако и сви редовни и изванредни доприносници у фонд Југословенског Одбора да шаљу своје доприносе једино на спомену адресу у Вашингтон, Д. К.

ДОКТОР РАЈАН

У једном од прошлих бројева саопштили смо да доктор Рајан живо ради на томе да поново оде на Солунски фронт и послужи према својим силама. Сад смо у стању јавити да је он већ отпутовао крајем прошле недеље (у суботу). Његов главни посао биће на ослобођеној српској територији, где се налази маса избеглица и потребитих, и где ће, сад почетком пролећа, бити по свој прилици и много више рањеника

но до сад, јер ће бити више борбе.

Доктор Рајан отпутовао је сам. Он прво хоће да на лицу места проучи потребе и прилике, па да онда поднесе извештај Америчком Црвеном Крсту и Рокефелеровој Задужбини о мерама које треба предузети. По његовом мишљењу, то проучавање неће трајати дуго, тако да ће се потребна помоћ моћи послати одавде најдаље кроз месец дана. Нека му је срећан пут!

НЕДЕЉНИ ПРЕГЛЕД

Најкрупнији догађај у току недеље био је, разуме се, руска револуција. Неколико дана њој је био посвећен највећи део штампе, и из разних коментара може се видети да је она примљена са одушевљењем не само у републикама, Француској и Сједињеним Државама, него и у Енглеској. Владе Француске и Енглеске већ су ступиле у званичне односе са привременом владом у Русији. Одудушевљење Француске и Енглеске најбоље доказује да савезничка ствар револуцијом ништа не губи, него само добија. Огромне и неиспрне руске снаге биће сад свакојако боље искористишће, јер ће с једне стране бити више контроле, а с друге стране неће бити никога који би намерно кочио рад на снабдевању трупа и позадине да би тиме изнудио сепаратан мир с Немачком. По досадашњим вестима, револуција је потпуно успела; и код народа и код војске вап фронта, и код војске на фронту, па и код самога свештенства она је до сад наишла на потпуно одобравање, мада је, по последњим вестима, стала више жртва пошто је јављено у почетку. У томе дабогме лежи њена снага, а суседне монархије: Немачку и Аустроугарску. Правило је да

већ револуције не остају без одјека у суседству. Да ће се то правило потврдити и у овом случају, може се с правом очекивати, јер народ у Немачкој и Аустроугарској има и сувише разлога да буде незадовољан. И извесно врење у тим земљама несумњиво већ и постоји. Да ли ће се оно развити у праву револуцију, показале најскорија будућност. Кроз штампану се, на пример, већ проносе гласови да је у Хамбургу избила отворена побуна. Поред Немачке и Аустроугарске, помиње се нарочито Грчка као земља која ће у вези с руском револуцијом остати без владалаца, и то не само због револуционарног духа који би се из Русије преселио у Грчку, него и зато што се верује да су савезници имали толико обзира према краљу Константину по главног стога што је он блиски рођак цара Николе. Да би краљ Константин повукао за собом и свог суседа и пријатеља Фердинанда, више је него вероватно. Као што се види, руска револуција може имати врло крупних последица и ван саме Русије.

Својом огромношћу руска револуција је прилично бацила у заснак остале догађаје, ма да их међу њима има врло крупних. Један од њих јесте

губитак трију америчких лађа, од којих је једна потопљена без претходне опомене. Како су при том нестала и 22 америчка грађанина, може се сматрати да су Сједињене Државе већ у ратном стању с Немачком. Председник Вилсон је поводом тога већ објавио указ којим сазива Конгрес за 2. април. Као што је познато, конгрес се према р нијем указу имао састати тек 16. априла.

Врло је вероватно да ће и Кина у скоро објавити рат Немачкој. Али ако и до тога не дође, морални удар за Немачку лежи већ у томе што је Кина прекинула односе с њом. У току од само неколико недеља две велике републике, Сједињене Државе и Кина изравале су довољно јасно своју осуду немачког насиља прекидом односа, а то није мала ствар ни са чисто моралног ни са политичког гледишта. У опште је сад ситуација таква да су на једној страни све саме демократске државе (Француска, Енглеска, Русија, Србија, Белгија, Португалија и т. д.), то јест државе у којима главну реч води народ, а на другој страни аутократске државе или државе у којима главну и једину реч води владалац (Немачка, Турска, Аустроугарска и Бугарска). Ко у таквом сукобу мора победити, није тешко погодити.

На бојном вољу све се више истиче напредовање Француза и Енглеза на западном фронту. На толиком фронту и са таквом брзином Немци се још никад нису повлачили од почетка ратовања. Поред тога, и у Азији су Енглези необично јако напредовали северно и северозападно од Багдада, тако да је њихово спајање са Русима, који такође напредују њима у сусрет, све ближе и вероватније. О успеху на Солунском фронту јављено је на другом месту.

Усред толиких догађаја, промена министарства у Француској није много пала у очи, нити је много коментарисана. Аристид Бриан, који је у току свога министровања имао да савлада низ тешкоћа, повукао се у тренутку кад је његова политичка и дипломатска вештина почела доносити успехе очевидне и за оне који не прате догађаје из близа; повукао се у тренутку наглор француског напредовања на западном фронту. Иначе је Бриан, и пре тога, за уже посвећене кругове био једна од најистакнутијих личности међу савезницима. Његов одлазак с владе у вези је са једном чисто парламентарном тешкоћом и неће имати никаквих неповољних последица по леп глас који је стекао својим министровањем. Ново француско министарство већ је састављено. Њему је на

SRBOVRAN - SERB WEEKLY

Published by SERBIAN EDUCATIONAL AND BENEVOLENT FUND OF SERB FEDERATION "SLOGA" 443 West 22nd Street New York, N. Y. Business Manager: M. I. Pupin, 443 W. 22nd St., New York, N. Y. TELEPHONE: CHELSEA 6008. Editor: M. Trivunac, 443 W. 22nd Street, New York, N. Y. Entered as second-class matter at the Post Office of New York, N. Y., under the act of March 3, 1879.

челу Александар Рибо, који је у Бриановом кабинету био министар финансија. У њему су заступљене све политичке групе. Поред неколицине чланова новог министарства који су такође били министри под Брианом, у новом је кабинету и Вивиани (као министар правде), који је био председник министарства пре Бриановог доласка на власт, и који је организовао прво „Министарство Народне Одбране“. И сам Бриан био је позват да уђе у нови кабинет као министар

спољних послова, али је он то одбио. Јасно је дакле да ново министарство у Француској не значи никакву начелну промену, већ само једну нову комбинацију. По најновијим вестима, аустроугарски цар замолио је Председника Вилсона да посредује код наших савезника за сепаратан мир са Аустроугарском. Колико у овим вестима има истине, тешко је утврдити; али је извесно да савезничке владе о посредовању још нису званично извештене.

Прошла недеља на бојншту

Лондон, 17. март, 1917.

17 март 1917. Билези су данас заузели Балом, а Французи Роа, уписујући на тај начин 17 март првим словима у историју овог рата. Данашњи извештај гласи: „Након живе борбе са немачким стражама, наше чете заузеле су Балом. непријатељ је одлучао цео град. Рушио је једнако и јавна здања и приватне куће, понео са собом све што је било у вредности, остало попилио.

„Другим Гибралтаром“. Са те узвишице Билези могу да прегледају све немачке положаје. Одатле се земљиште спушта постепено све до француске границе и до белгијске Фландрије. Опште мишљење овде да ће се Немци повући на линију која иде од Араса, преко Камбре, Ст. Кантен, Ла Фер и Лаона. Немци зову то стратегијски повлачење. Ну звали они то овако или онако, истина је то, да су их енглески топови истребали из јакних положаја и да се повлаче оном брзином, која је по вољи генерала Хега. Он им нигде не даје мира нити дозвољава да се зауставе.

„Наше чете продрале су брзо данас на обема обалама Сомер. Јужно од реке заузели смо непријатељеве положаје на фронту од 16 миља и села Хрен, Хорњи, Вијер-Карбона, Барас, Етерпињи и Ла Мезонет. „Северно од реке поред Балом узели смо још и села Л'Транслоа, Бифвијер, Бикур, Алше-л-Гран, Ашиел Пти, Аблензевел, Викоа и Есарт. Држи мо и мајур Киноа, који се налази за 1500 јарди на северу од села Есарта. Такође смо посели и грудобране северно и северо-западно од Монши-о Боа.

Немачке линије скраћене. Нова немачка линија има ту добру страну, што је права и кратка. На тај начин биће им ослобођено осамдесет до стотина хиљада војника за употребу у другим операцијама. Сумњиво је, да ће Хинденбург који сада заповеда немачком војском на западу, имати прилике да изведе један од својих омиљених напада. За сада он има пуне руке посла са разаравањем мостова и железница, повлачењем топова и разаравањем свега онога што није у стању да понесе са собом.

Разорени шанчеви.

Енглески напад јужно од Араса наговештава да је садања сврха офанзиве на Соме да се Немци истисну из овог испуста и баце даље на север, на француску границу. Немци су ископали многобројне шанчеве у целом овом крају од децембра месеца, али ти шанчеви не могу бити онако јаки као што су они које су држали и утврђивали читаве две године. Енглески топови за две недеље разорили су најјаче досадање немачке утврде, па им неће требати више времена за разаравање и ових нових немачких шанчева.

Током ове две недеље Енглесци су врло лако продрали напред. Ирле, који се очајнички држао читаве две недеље, пао је прошле суботе. Током идућих дана Енглесци су се постепено пели уз косу пред Баломом, која се протеже на запад све до Сера. У уторак Енглесци су узели Гревјер. Сада се Енглесци налазе на највећој узвишици код Балом, који је Хинденбург назвао

У околини Араса Енглесци су већ почели да узнемиравају Немце препадима у шанчеве и бомбардовањем ископа близу Борена. Даље на југу, заузеле смо шуму Ст. Пјер Васт, Енглески грозе и Перону и Ст. Кантену, одакле је премештен немачки главни стан на десет миља у позадину. Данас је стигао овде извештај из Берлина о овим борбама и из њега се види, да Берлин признаје да су Немци били принуђени да се повуку испред Енглеза између Саји и Ст. Пјер Васт, а испред Француза источно од Ласиња, близу завоја реке Ена. Ту Французи обављају свој део „посла“ и прошле ноћи пошли су напред северно од Авра и између река Авре и Оазе; на фронту од 13 миља продрли су на местима за читаве две миље у дубину. Ту су Французи узели и Роа.

У Шампањи, где се уз Французе бију и руске чете, пошто су прошле недеље заузели чувени вис 185, Французи про-

диру стално напред и освајају шанца за шанцем. У Аргоњи Французи такође освајају немачки положај за положајем. У уторак су Французи освојили чувена утврђења Романвиј, која се налазе иза Ст. Миела, за леђима Немаца на овом њиховом најдубљем положају на реци Мезу.

На исток.

Близу Станиславе Руси су повратили неке шанчеве које су им Немци раније освојили. У Румунији Руси су прошле недеље нападали на висове Окнабинацију. Талијани оживљавају борбу на Красу. У Арбанији, код Берата, Талијани су зауставили Аустријанце који су покушали да загрозе левом боку савезничком код Битоља. Северозападно од Битоља Французи су прошле недеље нападали Бугаре и Аустријанце и освојили им прве шанчеве код Нидопоља, између Охридског и Преспанског Језера.

На Тигрису Енглесци су продрли за тридесет миља северно од Багдада, на источној страни од реке. На западној страни Тигрису, на 18 миља више Багдада, Енглесци воде борбу са Турцима. У исто време десно крило енглеске војске пошло је уз реку Диалу. На 30 миља источно од њенога утока у Тигрис, Енглесци су заузели Бакубу. Идући од Керманшаха, Руси се нагло примичу Енглезима. Сада се налазе близу Керманшаха, који је тик уз границу Месопотамије.

Мосул је постао метом, којој јуре сад Енглесци и Руси и Турци. Енглесци су сад удаљени од Мосула за 180, а Руси за 150 миља. Ако Енглезима и Русима пође за руком да се састану северно од Турака, овима не остаје ништа друго, до да предаду целу своју војску. На овај начин Савезници повољно напредују на овим фронтима и сада све јасније бива да ће њихова одлучна победа доћи ове године.

(Вести са солунског фронта изашле су данас у рубрици „Из Српства и Југословенства“.)

Бег Немаца са Соме.

Све вести до среде изјутра говоре о сталном узмицању Немаца са Соме. Савезници су до овог дана заузели ове градове: Балом, Перон, Роа, Ам и Ноајен. Енглесци, који продиру са три војске на северном делу фронта, налазили су се у среду на неколико миља до пред Камбре, стратегијски врло значајан град. Французи, који на јужном делу фронта продиру такође са три војске, дошли су на 4 миље пред Ст. Кантен и три пред Ла Фер, такође стратегијски необично важне градове.

До сада су Савезници на овом крају ослободили читаво два округа, Оаз и Ен; око 1300 квадратних миља и преко 200 градова и села.

Руси заузели Ван.

Руси су почели да крећу и на Јерменском фронту. У понедељак је стигла вест, да су Руси у првом налету ове нове офанзиве освојили знатни град Ван, који се налази на језеру Ван.

РАД ГЛАВНОГ ОДБОРА СРПСКЕ НАРОДНЕ ОДБРАНЕ У АМЕРИЦИ.

Из Канцеларије Главног Одбора Народне Одбране примамо следеће на урештење: 1. Адреса за писма Главног Одбора Народне Одбране. Сва писма која се упућују Главном Одбору Народне Одбране нека имају унутра адресу на челу писма: Главном Одбору Народне Одбране у Њујорку, а на куверту тако исто. Ово је потребно због тога што се иначе не може знати која су писма за Главни Одбор, а која за Централни Одбор Народне Одбране. 2. Нови основани Одбори. Поред досадашњих основани су још Одбори Народне Одбране у овим местима: Клівланду, О. Минеаполису, Мни. и Со. Бетлехему, Па.

Савезни Гласник

ПАЖЊА!

Да би се овај број могао послати по новом адресару, он се разасиље један дан доцније, јер адресар није био готов до среде. Тако не чланови примити овај број један дан доцније, али не га зато примити с в и . На стари адресар стизале су толике жалбе да је уредништво морало пристати на ово изузетно одошћење.

ДО ЗНАЊА ЧИТАОЦИМА „СРБОВРАНА“

Нови адресар, по коме ће се од сада слаати „Србовран“ готов је, и овај број разаслат је по новом адресару. Адресе чланова оних в р е д и х друштава, која су нам на време послала за ту сврху испуњене листе — тачно су промењене; дочим за она друштва, која нам никако нису ни слала те листе — ми смо се послужили како смо најбоље знали и могли по старом адресару, и ми верујемо да многи чланови тих друштава неће примати орган. За то умољавамо све оне Савезне чланове, који од сада не примају лист, да нас о томе чим пре извести и пошаљу своју тачну адресу. Такође се умољавају и сва остала брата, која би приметили на какву погрешку у садањем адресару да нас о томе одмах извести.

Кад се мења адреса, увек треба означити поред нове и стару адресу и навести кога си друштва члан. Име и презиме треба написати подпуно и чисто српски а и ме улице тачно, свако слово, како се пише енглески. Никад не пиши „Мајк“, „Б“, или томе слично јер тако ниси заведени у савезним њигама и према томе неће се узимати у обзир таква пријава. Наша је жеља да од сада свако буде задовољан са тачношћу и редом којим се лист разасиља.

АДМИНИСТРАЦИЈА „СРБОВРАНА“

НОВИ ЧЛАНОВИ у месецу фебруару 1917.

- Др. бр. 1 Обрад Шаренац. Др. бр. 3 Душан В. Комад, Стево Р. Жикић, Милош Голубовић, Никола Јефетић, Вуко Пралић. Др. бр. 4 Михаило Томашевић, Илија Јаблан. Др. бр. 5 Симо Позановић, Богдан Завора, Бургад Радаковић З, Јово Егип, Јово Мандић, Јово Баланић, Стево Вудилија, Буро Васарић. Др. бр. 6 Раде Вујић, Симо Мишчевић. Др. бр. 8 Ана Цигановић, Буро Божић, Никола Божић, Никола Ђаковић. Др. бр. 11 Светоазар Томп, Јово Беванда, Раде Радаковић. Др. бр. 13 Перо Будималија, Лука Гошпи, Илија Долећ. Др. бр. 14 Петар Дољаница, Лазар Булави, Васо Ј. Вујић. Др. бр. 17 Душан Петровић, Лаазар Калавурђевић, Симо Лончар, Стефо Кендра, Урош Богуновић, Велимир Ј. Давидовић. Др. бр. 21 Меланија Крстић. Др. бр. 23 Ветко С. Ристојевић. Др. бр. 26 Станко Трукуља. Др. бр. 29 Милена В. Јовановић. Др. бр. 34 Лаза Кука. Др. бр. 35 Петар Шашвић, Буро Кнежевић, Мило Кнежевић.

- Др. бр. 47 Мило Кнежевић, Раде Угелац, Стеван Чанац, Станко Докић, Петар Калебер. Др. бр. 58 Војо Јовановић, Витомир Јагодић, Петар Драгош, Стево Бурчић, Антон Обрадо, Дале Дивјан. Др. бр. 59 Илија Калнић, Милош Петровић, Стеван Почуча, Јован Рашета, Милак Петровић. Др. бр. 68 Никола Радаковић, Раде Шашпић. Др. бр. 74 Димитар Дејановић, Стево Трбовић, Шпиро Оклобурја, Раде Пошић, Петар Будимир 2, Никола Бурчић, Илија Кљап. Др. бр. 75 Мило Станковић. Др. бр. 76 Митар Никчевић, Марко Мартинковић, Петар Родич, Владо Чавка. Др. бр. 78 Стево Ђукић, Илија Поповић. Др. бр. 79 Никола Милић, Илија Власаљевић, Мило Макуран. Др. бр. 81 Раде Капетановић, Мило Васиљевић, Димитар Гркишић, Никола Босанац, Стево Кочич, Душан Пољимац, Драган Лончар, Стево Бацвар, Буро Метикши, Ђвлатија Вишпић. Др. бр. 83 Илија Дамјановић, Мило Бокац, Тома Црнчевић. Др. бр. 85 Јован Банц, Марко Шарац, Божо Грбић, Јово Вуцела, Јанко Вуцела. Др. бр. 87 Јово Коледић, Мирко Милићев, Душан Крстић, Анка Бркић, Душан Бркић, Јован П. Чворак, Бранко Љирин, Гавро Кујавић, Никола Гашић, Сима Ковачев. Др. бр. 90 Васо Ђ. Новковић. Др. бр. 93 Видо Н. Жарин, Перо Ђ. Дапчевић, Симо Закић. Др. бр. 99 Милан Н. Галовић, Владимир М. Радовић. Др. бр. 101 Стеван Њковић. Др. бр. 106 Милош Зорин, Стево Влатковић, Илија Опачић. Др. бр. 108 Спасенија Дивјак, Раде Дикић, Тома Хинић. Др. бр. 109 Ката Ерић, Дамјан Међешки. Др. бр. 113 Петар Јоровић. Др. бр. 114 Митар Крајновић. Др. бр. 117 Трива Њковић, Ристо Митић, Остоја Штепић, Симо Злојутро, Стојан Ракић, Милан Суботин. Др. бр. 121 Јован Дукић. Др. бр. 132 Петар Цветиљанић. Др. бр. 133 Буро Драгаш. Др. бр. 138 Илија Кантар. Др. бр. 142 Илија С. Бојанић. Др. бр. 144 Мишо Вубало. Др. бр. 145 Бранко Ј. Марковић. Др. бр. 147 Петар Обрадовић Милан Какић. Др. бр. 151 Пиман Кортој, Петар Маркушић. Др. бр. 153 Панта Суботички, Пера Спаић. Др. бр. 158 Мехо Вејгурин, Марко Лазевић, Мартин Гргурин. Др. бр. 160 Раде Шашпић. Др. бр. 169 Вучан Милуш, Вид Шево. Др. бр. 172 Раде Квозка. Др. бр. 178 Цвијан Лаврић, Милан Абрамовић, Јово Гушац, Пејета Мунтић. Др. бр. 183 Јово Херцег, Филип Свакидан, Вујо Адамовић. Др. бр. 187 Кристина Бабић, Спасе Галић. Др. бр. 190 Ноја Радич, Јана Гајић, Јово Сундац, Драгољуб Стојков, Јова Ландић, Коста Кетић, Душан Станојевић. Др. бр. 199 Димитрије Махњив.

- Др. бр. 200 Мило Кљап, Буре Коруга. Др. бр. 201 Илија Шарац. Др. бр. 203 Мило Шорас, Петар Кордић, Јово Комадина. Др. бр. 209 Милка Његовац, Јован Крајновић, Трифун Крајновић, Јован Његовац З, Никола Крајновић, Јанко Лучић. Др. бр. 212 Раде Поповић. Др. бр. 215 Мило Рашета, Лука Предовић, Јован Зорин, Марија Стринека, Стеван Квргић, Илија Галовић, Стево Накавић. Др. бр. 216 Милан Мишчевић, Саво Радошевић, Стојан Војновић, Никола С. Мишковић. Др. бр. 220 Буре Маринковић, Лабо Почуча, Дале Мандић, Симо Доцур, Марко Лазич, Владо Марјановић, Мило Његовац. Др. бр. 221 Божо Ј. Кришкака. Др. бр. 226 Марица Берона Јово Карановић, Мило Цигановић, Васо Боројевић, Милош Верова. Др. бр. 227 Симо Целајанија. Др. бр. 231 Коста Јовановић, Митар Бришевић. Др. бр. 234 Јован Докмановић, Живан Југовић, Јован Олујић, Благоје Смиљковић. Др. бр. 237 Ана Крвашић, Јово Њковић, Петар Дабич. Др. бр. 242 Мило Кутлић, Милан Боројевић. Др. бр. 246 Јанко Пожар. Др. бр. 247 Благога Стојовић. Др. бр. 250 Боја Сивлар, Дале Сивлар. Др. бр. 252 Остоја Милосевић, Петар Жгела, Арон Пауновић, Буро Бекешић, Илија Паралић, Петар Поповић, Илија Самарџија. Др. бр. 258 Луј Лаковић. Др. бр. 259 Драгутин Раић Софија Мраовић, Адам Пушић, Јован Тешпић, Марко Тешпић, Раде Тешпић, Никола Црепар, Никола Ребић, С. Тешпић, Дм. Михаиловић, П. Црњешић, Нава Михаиловић, Адам Гејић, Мутаго Прибичевић. Др. бр. 260 Никола Цикић. Др. бр. 265 Никола Корал. Др. бр. 268 Бошко П. Јоветић, Видак С. Петричевић. Др. бр. 269 Давид Рапо, Душан Беаде, Јово Гагрица, Шпиро Маринчић, Шпиро Берлић, Сава Цвијановић, Гашица Павловић, Димитар Маринчић, Симо Берин, Сава Ликић. Др. бр. 270 Величко Милосављевић, Благо Доросић. Др. бр. 271 Васо П. Ковачевић. Др. бр. 272 Милан Марип, Милан Нивин, Никола Кутлић. Др. бр. 275 Перо Банц, Мило Дошановић, Јован Јовановић. Др. бр. 278 Дока Матијак, Агнес Бретшпајдер. Др. бр. 280 Бургад Трбовићев, Арсе В. Прибић, Димитар Т. Прибић, Никола М. Прибић, Јован Д. Рапанић. Др. бр. 281 Јанко Жукац, Михаља Валентић, Илија Копреница. Др. бр. 282 Јован Половина. Др. бр. 284 Мојсија Товарлажа, Милвоје Штепич. Др. бр. 285 Младен Крстић. Др. бр. 286 Маријан Санадер, Андро Кучековић. Др. бр. 288 Мило Булаи, Милован Опачић, Мило Корал, Никола Опачић, Симо Цветиљанић. Др. бр. 290 Давид Медич. Др. бр. 291 Цвијо Ивашићев, Јован Мандић. Др. бр. 292 Станко Радичевић. Др. бр. 293 Илија Медич, Јово Вушић. Др. бр. 294 Обрад Крстић. Др. бр. 296 Вујо Почуча, Јован Петричић, Мило Бабић, Андрија Векић, Мика Шпунт, Дале Новковић, Никола П. Васто, Обрад Стојисављевић, Давид Вигићевић, Драган Милуш, Буро Латиновић, Мило Угелац, Дале Рашета, Никола Суша, Стево Тоска, Мило И. Мунџаба, Дале Маслиќос, Никола Личица, Мила Латиновић, Никола Угатовић, Буро Чанковић, Димитар Раствовић, Игњат Станић, Вујо Залпан, Дале Н. Галовић, Стево Дрега, Милан Пуш, Богдан Самарџија, Давидо Лабуо, Јово Обрадовић, Дале Борчић, Савка Милосевић, Петар Пројановић, Максим Лукић,

Миле Н. Мрдаљ, Сава Јарли, Богдан Трешпић, Трифун Станковић, Буро Обрадовић, Милан Тојага, Буро Зобеница, Јован М. Вушић, Пауло Позини, Буро Шпан, Алекса Бркић, Јанко Новаковић, Јован Букарџица, Буро Бекић, С. П. Милашић, Мило Бандић.

ЧЛАНОВИ ПОВРАТИЛИ СЕ

са повратним листом у Др. бр. 22 Стево Богдановић. Др. бр. 90 Богдан Лазич. Др. бр. 227 Марко Бакић. Др. бр. 284 Деспот Ракас, Радован Врчић.

ЧЛАНОВИ ПРИСТУПИЛИ

са преступним листом у Др. бр. 3 Никола Топаловић. Др. бр. 4 Буро Жмукић. Др. бр. 8 Стојан Радиновић. Др. бр. 17 Пантелија Милошевић. Др. бр. 29 Бурге Рагановић. Др. бр. 58 Радован Бракус. Др. бр. 79 Илија Бурчић, Мило Богдановић. Др. бр. 101 Петар Мраковић, Ђока Бугарски, Буро Рајинић, Марјан Рудић. Др. бр. 113 Давидо Вукасовић. Др. бр. 117 Жарко Селац. Др. бр. 132 Душан Трговчевић. Др. бр. 147 Иван Марип. Др. бр. 150 Крсто Гашић. Др. бр. 247 Саво Павићевић. Др. бр. 254 Драгана Зорин, Перо Машуковић. Др. бр. 274 Јово Дрча, Буро Дрча, Петар Дрча. Др. бр. 275 Раде Ј. Бубало, Раде Балац, Јово Љубовић. Др. бр. 280 Дале Станковић, Сава Д. Станковић. Др. бр. 284 Милан Тривановић.

ЧЛАНОВИ ОДСТУПИЛИ

са одступним листом из Др. бр. 11 Сава Миловић. Др. бр. 22 Саво Павићевић. Др. бр. 79 Мила Лазич. Др. бр. 107 Мило Вучковић. Др. бр. 115 Богдан Влдић. Др. бр. 126 Јефто Субан. Др. бр. 138 Буро Дрча, Јово Дрча, Петар Дрча. Др. бр. 142 Иван Марип. Др. бр. 160 Никола Шушић. Др. бр. 178 Душан Трговчевић. Др. бр. 185 Милош Стјепановић. Др. бр. 187 Раде Ј. Бубало, Јово Љубовић. Др. бр. 188 Никола Топаловић. Др. бр. 215 Раде Балац. Др. бр. 243 Божо Марип, Шпиро Марип, Јања Н. Новаковић, Новак Новаковић. Др. бр. 253 Јово Благојевић. Др. бр. 266 Стево Љубичић. Др. бр. 282 Никола Медаковић. Др. бр. 286 Радован Бракус.

ЧЛАНОВИ БРИСАНИ

Др. бр. 3 Ристо Витковић. Др. бр. 4 Стеван Трбовић. Др. бр. 11 Томо Ђ. Милић. Др. бр. 21 Мила Лазич. Др. бр. 31 Томо Пошара. Др. бр. 47 Илија Лека, Прока Долић, Танакоје Пилуга, Мило Затецало, Вука Драгосаван, Јека Драгосаван. Др. бр. 59 Никола Перанина, Стеван Д. Косановић. Др. бр. 68 Вујо Петричић, Благо Микић, Марко Уверин. Др. бр. 76 Андрија Мартинковић. Др. бр. 78 Петар Петковић, Јандрија Видић. Др. бр. 79 Јово Лемаић, Мило Ероп. Др. бр. 85 Раде Радаковић.

- Др. бр. 103
Стеван Кнежевић, Стеван Скендеровић,
Милан Михајловић, Мирко Ђермановић.
- Др. бр. 107
Ђуро Кресоје.
- Др. бр. 114
Петар Анђковић, Петар Жижич.
- Др. бр. 120
Вид Томашевић.
- Др. бр. 121
Миле Пејновић, Јово Радаковић.
- Др. бр. 129
Ђуро Мрловић.
- Др. бр. 132
Миле Грбић.
- Др. бр. 140
Мојсије Коруга.
- Др. бр. 149
Миле Матић.
- Др. бр. 150
Јово Ласан, Раде Буџић.
- Др. бр. 151
Дане Зобенца, Владимир Рова.
- Др. бр. 157
Марко Доцет.
- Др. бр. 160
Станко Вољин.
- Др. бр. 169
Станко Кнежевић.
- Др. бр. 170
Јовица Меједовић.
- Др. бр. 172
Јања Нвошевић.
- Др. бр. 178
Миле Гвоњ, Миле Јањић, Петар Капчић.
- Др. бр. 179
Сви чланови овог друштва 32 брисани због неуплате.
- Др. бр. 183
Миле Латковић.
- Др. бр. 188
Петро Перашић.
- Др. бр. 193
Ђуро Црвар.
- Др. бр. 199
Сава Поганчећ, Алекса Поганчећ.
- Др. бр. 220
Петар Басарић.
- Др. бр. 235
Миле Грахован.
- Др. бр. 254
Нашо Јањић, Милан Бјелић.
- Др. бр. 255
Марко Гостовић.

- Др. бр. 256
Радован Богтевић.
 - Др. бр. 259
Ладо Ђурин.
 - Др. бр. 261
Лука Мужека, Лука Ковјанић.
 - Др. бр. 263
Стево Вукојановић.
 - Др. бр. 267
Јован Јањатовић, Марко Цветановић.
 - Др. бр. 269
Ђуро Ниланшевић, Марко Шолзи, Илија Брадаш, Јово Башин.
 - Др. бр. 270
Бошко Ивановић.
 - Др. бр. 272
Јово Груборовић, Јован Попара.
 - Др. бр. 274
Никола Вуцеља.
 - Др. бр. 275
Ђуро Родич.
 - Др. бр. 277
Михаило Мајсторовић, Ђорђе Десанчић.
 - Др. бр. 281
Мило Милковић.
- ЧЛАНОВИ У РАТУ**
- Др. бр. 14
Станко Мишковић.
 - Др. бр. 58
О. Јоаким Бједов, Максим Диваљ.
 - Др. бр. 76
Вуко Перовић.
 - Др. бр. 89
Миле Трукуља, Никола Богин.
 - Др. бр. 173
Гангор Вуковић, Душан Блечич.
 - Др. бр. 198
Миле Грахован, Милан Ј. Мандарић, Димитар Поповић, Миле Ракић, Буда Вукадиновић, Милан Жижич.
 - Др. бр. 230
Мирко Марковић, Васо Савовић, Милан Крсталић, Милош Пековић, Милош Андрић.
 - Др. бр. 237
Милан Новаковић.
 - Др. бр. 27
Раде Мешинић, Марко Милишевић.
 - Др. бр. 12
Митар Николевић, Крсто Франковић, Филип Кећера, Крсто Ђурашевић.

магао је и своје родитеље у старом крају.

Поклојник оставља у домовни удвјељена оца, матер и једну сестру. Нека је срдачна хвала свој браћи, који сирочеду присуствоваше, а особито захваљујемо свјесној браћи Хрватима, који се својски показаше и сирочеду присуствоваше, а нашем драгом брату Мили нека је лака груда ове туђе али слободне земље, у којој не спивати вечни сан, удаљен од својих миљих и домовине.

У Ванкуверу, Б. К., 19. фебр. 1917.
С. Р. Д. Д. „Александар Караџоревски“

ОБЈАВА.

Са овим се даје до знања свим члановима и чланицама доле потписаног друштва, да је решено једногласно на прошлој ванредној сједници, да не се будње редовне сједнице одржати сваког 15. у мјесечу у вече а не сваке друге недеље као што је било раније јављено.

Надаље се ставља до знања свима који би рада да ступе у овај одјел, да је дошешно ријешено на прошлој ванредној сједници да не се у будње примати у ово друштво само они, који живе у околици чикашкој а нипошто они који живе изван Чикага.

Сваколикo ранија а знања ради.

С. Д. Д. Лика и Крбава, бр. 47 СССС. Со. Чикаго, Ил.

А. Божићковић, председник.
Илија Н. Почуча, тајник.

СА ПОСВЕТЕ БАРЈАКА.

Срп. Д. Д. „Св. Ђорђе“ бр. 74 СССС. у Полету, Ил., обавља је посвету свога барјака дана 25 фебруара о. г., којом придого учествоваше и нашу прославу увеличаше доле именована друштва и ми им од срца захваљујемо на њиховој братској пажњи и љубави.

Суделовала су ова друштва:

Срп. Д. Д. „Рождество Христово“, бр. 52 СССС, Срп. Д. Д. „Св. Сава“ бр. 198 СССС. на Рајдел, Ил., те руско Д. Д. „Св. Никола“ из Полета, Ил.

Дароваше нашу сивку заставу следећи:

По \$80 Душан Јоквић, кум барјака, по \$25 Миле Радаковић Јовић, кума барјака, по \$60 Раде Остојић, барјактар и б., по \$20 Стојан Дејановић, Ђуро Тодин, Васо Ракић, по \$10 Миле Кљанић, Миле Будимлија, Васо Ђурин, Станка Бједолобаба, по \$5 Миле Лончар, Јанко Пејновић, Милан Нвошевић, Илија Остојић, Ђуро Новаковић, Дане Радуени, Стево Калан, Милан Јоквић, Никола Вјештица, Симо Дејановић, Лука Леванчић, Стево Жегарац, Ђуро Галић, Илија Ваљин, Сана Јоквић, Јово Корица, Сем Добројевић, Милан Лукић, Ладо Бркић, Миле Радаковић, Илија Орловић, Јека Ракић, Катарина Бједолобаба, Сара Кљанић, Јања Курепалић, по \$2 Раде Пошић, Никола Грубишић, Алекса Мишчевић, Марко Дробац, Илија Даутовић, Дане Мишчевић, Илија Кљанић, Петар Врачар, Манојло Басти, Симо Старчевић, Петар Будимир, Симо Даутовић, Дане Басти, Димитар Дејановић, Васо Грубишић, Стево Покрајан, Станка Ковчевић, Миле Галић, Јован Мишчевић, Јанко Леванчић, Шипро Окалобича, Стево Трбовић, Никола Старчевић, Раде Будимир, Ђуро Јукић, Милан Мишчевић, Миле Бједолобаба, Раде Танковић, Јанко Ковчевић, Илија Р. Јовић, Јово Бољин, Никола Тесада Дане Глатовић, Раде Годин, Станко Лончар, Раде Вушић, Никола Пејновић, Дане Личина, Стојан Шиван, Миле Дејановић, Дане Старчевић, Жинко Пашић, Светозар Петровић, Јован Поповић, Димитар Кљанић, Томо Кнежевић, Раде Мрдаљ. — По \$1 Милан Годин, Милош Годин, Љубица Годин, Марија Дејановић, Миле Дејановић, Боја Дејановић, Миле Дејановић, Милан Р. Јовић, Црело Торо (Италијан), Никола Кљанић, Јово-Кљанић, Шипро Кљанић, Никола Ругалић, Стево Пурдаљ, Раде Маричић из Милковић, Томо Остојић, Јово Кљанић 2, Никола Ђурин, Ђураљ Милковић, Богдан Милковић, Ђуро Кљанић, Никола Опалчић, Милан Јоквић, Илија Ковчевић, Миле Јованић, Миле Шунца, Ђураљ Терашић, Стево Селак, Никола Орловић, Петар Петковић, Јово Радаковић, Петар Чубрило, Јан којелача, Божа Валанчић, Ђашпо Рудић, Дане Баљеглаћ, Миле Поповић, Спасенија Банеглаћ, Раде Вагилић, Петар Варда, Миле Положац, Марко Кљанић, Милош Вабић, Миле Паванчић, Бујо Јакшић, Стево Чанковић, Јон Сокал, Петар Вариваљ Васо Грубишић 2, Милан Лончар Миле Бољта, Божа Тојатић, Тодор Ђукић, Стево Пошић, Марија Тодоровић, Антон Мајетић, Гајо Вариваљ, Душан Радаковић, Ђуро Радаковић, Миле Радаковић, Димитар Орловић, Дане Грубишић по 50 центи: Раде Ковачевић Дане Вураља Ђуро Галић 2, Илија Орловић 2, Миле Орловић, Томе Ишић, Петар Радаковић, Александар Тодоровић, Дане Дејановић, Јанко Дејановић, Никола Малешић.

Укупан пријаткац \$814.75.

Свијма нека је искрена хвала!

Миле Кљанић, председник.
Миле Будимлија, рачуновођа.

ТУЖНА ВЕСТ.

Срп. Д. Д. „Св. Сава — Лика и Крбава“ број 79 СССС. у Мидвел, Јута, јавља о овим тужни вест, да нам је немилна смрт у градња нашег брата и члана Милу Ероура, након дуге болести од близу годину дана.

Поклојник Миле родом је из Босанске Крупе. Кроз цело време што се поклојник налазио чланом овога друштва, био је гредан и добар члан, али немилна смрт не штеди никог, на кога се обори, па тако покоси и њега.

Поклојник Миле Ероура боловао је у болници Ст. Варбара, Миннеаполис, Мин., где је 13. фебруара коначно испустио своју напунену и пламениту душу у најлепшем цвету од 34 године. Поклојник Миле оставља у овој земљи доста пријатеља и знајанаца, а у старом крају супругу са троје деце и родитеље.

Неможемо пропустити а да не одамо поштовање Срп. Д. Д. „Вајо Пивљанић“, број 227 СССС., које га је још да живота у болници редовито обилазило, а кад чуше за његову смрт, дадоше се на братску дужност и побринуше се за његов покоп да што сјајније испадне, те на 17 фебруара сахрањеше његово мртво тело у Ст. Марија у Руском Гробиљу, где је чино дејствовао руско-православни свештеник уз присуство скоро свих чланова. Хвала вам, браћо, на вашем труду и услузи, коју сте учинили за нашег поклојног брата Милу Ероура.

А теби, брате и мили друже, нека је лака ова тура груда слободне земље, далеко од миљих и драгих, а твојој родбини и својим нама најискреније саучешће.

У име ожаљованог друштва
Б. С. Лемаин, тајник.

Срп. Д. Д. „Св. Сава — Лика и Крбава“ број 79 СССС. у Мидвел, Јута, тражи свога члана Марка Н. Кнежевића, из села Мутлици, општина Удбина, Лика, који се није јавио овом друштву близу 3 године. Пошто је друштвене пристопје за њега до сада плаћао његов брат Дашко, он

најављује да даље плаћати неће, а разлога што му свети није јављао.

Тога ради умољавамо сваког Србина и Словена, да нам јави његов боравак а-ко знаде, или ако сам чује за ову потражњу, нека се јави одмах.

Б. С. Лемаин, тајник.

ЈАВНА ЗАХВАЛА

Овим се најсрданије захваљујем Д. Д. „Св. Сава — Лика и Крбава“, број 79 СССС. у Мидвел, Јута, које ми је поклонило један златан прстен у вредности од \$12.00, као свом дугогодишњем тајнику и рачуновођи, за мој неуморни рад за пуних 7 година.

Хвала вам, браћо, на дару, па обећајем да ћу и у будње порадити што боље будем могао на проширењу и користи друштва.

Ваш захвални
Б. С. Лемаин, тајник и рачуновођа

ТРАЖЊА.

Срп. Д. Д. „Застава“ бр. 158 СССС. овим тражи и позива своје чланове: Ива Варовића, који се налазио у Тулузи Ко., Кал. и Машана Кружановића, који се је налазио у Сакраменту, Кал., да се одмах пријаве овом братству са чистом адресом и друштвеном уплатом најдаље до 5. априла 1917.

У противном случају друштво не с њима поступити по Савезним и друштвеним правилима.

Крсто Кнежевић, тајник.
Вох 284 — Сутер Крик, Кал.

ОПОМЕНА.

Срп. Д. Д. „В. Стеван Сирељин“ бр. 213 СССС у Милми, Ариз, опомине своје чланове Никољу, Ђашу Симићу Трбовић, да се јаве своје друштву до идуне седнице, која не се одржати 15 марта о. г. Не јаве ли се до тога времена, поступаће се према правилима.

З. П. Глумац, тајник.

ТРАЖЊА.

Срп. Д. Д. „Св. Сава — Лика и Крбава“, број 79 СССС. у Мидвел, Јута, тражи свога члана Марка Н. Кнежевића, из села Мутлици, општина Удбина, Лика, који се није јавио овом друштву близу 3 године. Пошто је друштвене пристопје за њега до сада плаћао његов брат Дашко, он

Кроз наше колоније

ПОЗИВ

на велику народну скупштину, коју сазивају представници свих српских установа у Вудлауну, Ил., која ће се одржати 25. марта п. н. у 2 сата после подне у просторијама Српског Дома. На овој скупштини основале се Месни Одбор Српске Народне Одбране, а присуство ваће као изасланик Главнога Одбора г. Душан Богдановић, други тајник С. Н. О.

Браћо и сестре! Уверени, да ћете схватити значај оваквог збора, као и озбиљност дана, које преживљујемо, надамо се, да ћете сви похрлити да упишете у нашу велику и свету Народну Одбрану и тиме поста ти учесници оног великог дела кога Народна Одбрана у светој Србији остварује за ослобођење и уједињење Српства и Југословенства.

Сазивачки Одбор.

Председник Михаило Дукић, 1. подр. Љубоје Вучковић, 2. подр. Стојна Ракас. Тајници Јанко Будимировић и Свешт. Жарко Трифковић. Чланови одбора: Јово Муњић, Милан Радомировић, Јово Поповић, Никола Степановић и Миле Кукољача.

СРПСКА ЗАБАВА У ЊУЈОРКУ

Њенски Одбор Српске Народне Одбране у Њујорку приређује Велику Забаву са дечијим позоришним комадом у суботу 24. марта 1917. године у дворани Чешког Сокола, 420 Е. 71. улица. Чист приход намењен је српској ратничкој сирочади. Добровољни придози се примају са захвалношћу а имена прилагача биће објављена на преко јавности. Почетак у 8 сати увече. Улазница 50ц. од особе са гардеробом.

СРПСКА НАРОДНА ОДБРАНА У ЛАКАВАНИ, Њ. Ј.

У недељу 24. фебруара о. г. приликом доласка г. пуковника Милана Прибићевића, основан је у Лакавани одбор Срп. Народне Одбране, у који су ушли следећи:

Српским Соколима у Америци. Браћо Соколи! На сједници Српске Сооколске Жупе изабран сам као тајник исте. Обраћам се са молбом свим сооколским друштвима, да ми изводе послати своје друштвене адресе. Од данас све потражбе и упутства, која се тичу Српске Сооколске Жупе, треба слати на ову адресу:

Петар Секулић
2211 Cloubourne ave., Chicago, Ill.
Петар Секулић, тајник.

Глас српскога јунака

Горња слика приказује нам јунака-добровољца Саву Милишевића и његова рођака Јазара Милишевића. Оба два су синови наше миле али заробљене кршине Херцеговине и налазе се као борци у редовима ослободилачке српске војске. Саво је за своју храброст и вредноћу добио чин потпоручника у добровољачком одреду и ево како он пише своје брату Дамјану, који се сада налази у Бјут, Монтана: „Мислим, да већ знаш, да се налазим у редовима братске српске војске у чину потпоручника у добровољачком одреду. У неколи

во сам борби учествовао на овом војништу и хвала Богу остатадох жив. Има овде наших приличан број, велином Херцеговци. Ми добровољци сретни смо што смо дочекали да се у ова критична времена боримо раме уз раме са нашом браћом из Србије; то нам је дужности и ми се поносимо тиме. Ми смо испуњени надом у коначну победу, која ће донети слатку и жељену слободу свој нашој ослобођеној браћи.”

Овако нам прича наш Саво — соко сиви, који сваког часа гледа смрти у очи... Благо Српству са такима!

ТРАЖЊА.

Саво Поповић, који се сада налази у Француској, а који је родом из Новог Сада, тражи свога брата Матеу Поповића. За писмо и адресу обратити се на уредништво Србобрана.

Ји му се је задњи пут јавно из Аласке. Адреса:
18 Rue Cujas, Paris, France.

СРБИ У СПАТЛУ, ВАШ.
Срби у Спатлу, Ваш, сакупили су \$22.00 за Божићни Дарак Српској Војсци. Приложили су следећи: По 10.00 Т. В. Кусяковић. По \$4.00 Тодор Парежанин. По \$2.00 Милош Шакога, Ферко Цветковић, Урош Момчиловић, Јово И. Дворјанин.

СРБИ У ДЕТРОИТУ, МИЧ.
Срби у Детроиту, Миц, сакупили су \$70.00 за Божићни Дарак Српској Вајсци. Даровали су: По \$50.00 Срп. Др. Видовдан, број 109. С. Слога. По \$20.00 Тоша Мугићарић, Војин Шлавишић, Ваца Живковић, Иса Сандић, Милановић Завишић, Стева Живанов, Божа Сремчећ, Јован Радојичић, Стево Крапаћ, Шипра Глумац.

ЈЕДНА МОЛБА.

Павле С. Митровић, родом из Дрине Горе, који се сада налази интерниран у Угарској, моли своје пријатеље и сроднике у Америци, да га се сете и притеку му у помоћ, јер се он налази у врло јакном стању. Адреса је овако:

Pavle Mitrovich — 31536 — 52
K. u. K. Internierungslager
— Boldogasszony, Austro-Hongrie,
— Europe.

ТРАЖЊА.

Богдан П. Ивановић, који сада живи у Француској, тражи свога брата Вељу, кој

ПРОМЕНА АДРЕСЕ

Молим управу савезног органа Србобрана, да ми измене адресу.

Моја СТАРА адреса била је:

Име и презиме.....

Број баксе, или број куће и улица.....

Град и држава.....

Моја НОВА адреса гласи:

Име и презиме.....

Број баксе, или број куће и улица.....

Град и држава.....

Друштво..... број.....

Ко год мења адресу, нека тачно испуни горњу листу и цео овај оглас изреже и пошаље на управу Србобрана на адресу:

Друштвене вести

ОБЈАВА.

Срп. Д. Д. „Словенски Југ“ бр. 150 СССС. у Њујорку јавља својим члановима, да не се у будње редовне месечне седнице објављивати сваке суботе у месецу у 7 сати у вече у просторијама Српскога Дома. Истовремено ставља срца до знања њујорским Србима, да је ушесница у наше друштво само \$3.00, те се надамо да ће се овдашња браћа знати користити овом пригодношћу и постати чим пре чланови нашег друштва и Савеза.

Никола Трбовић, тајник.

ПОЗИВ.

Срп. Д. Д. „Зора“ бр. 142 у Окланду, Кал., позива све своје чланове, који се налазе у месту и околини да неизостајемо добу на тромесечној седници, која ће се објављивати 12. априла о. г. у Форестер Дворани, Клем улица, између 12. и 13. соба бр. 4. Почетак у 8 и по сати у вече.

На овој седници председаће се друштвеним књиге и поднети читане стале друштва. Осим тога биће прегрестани и други врло важни предлози. Такође и по други пут опомњемо оне чланове, који су заостали са својим уплатама, да то на овој седници подмире, иначе нека себи припишу последње.

Молимо и оне чланове и чланице, који мењају адресе да нас о томе одмах известе, да у свакој потреби знамо где се који налази.

Марко Мустур, тајник.

ОПОМЕНА.

Срп. Д. Д. „Видов Дан“ бр. 193 у Амбриду, Па., тражи и опомине свога члана Илију Поугу, који је отишао из овог места без да се је коме јавно, да се пријави овом друштву. Ако се не пријави до краја месеца марта о. г., биће исклучен из друштва и Савеза на седници која ће се одржати на 15. априла о. г.

Друштвена адреса: Р. О. Вох 58, Феир Оук, Па.

Бојо Раншић, председник.
Јанко Влашић, тајник.

РАДИ ИСТИНЕ.

Потписано друштво на данашњој ред. сједници, између осталог узело је на претрес и разне лажне гласове, који се од навад неколико времена проносе по овом граду противу нашег тајника, брата Александра Ђурина те ради правде и истине дошле је сједишњи закључак:

1. У погледу Божићне забаве, око које је брат Ђурић по овлашћеном друштву радио, ми се потпуно са његовим поступком и радом слажемо, јер смо уверени, а ствари су изгледале и на видјело, да је и

САВЕЗ СЈЕДИЊЕНИХ СРБА СЛОГА

(SERB FEDERATION SLOGA)

Главни седиште: ЊУЈОРК; Њ. Ј.

443 West 22 Street New York, N. Y.

Главни Председник: М. И. ПУПИН

443 W. 22 Street, New York, N. Y.

Главни Подпредседник: ПАВЛЕ Х. ПАВЛОВИЋ

443 W. 22 Street, New York, N. Y.

Чланови Управног Одбора за 1916:

- ЈОСИФ РАЈКОВИЋ Box 544, Turtle Creek, Pa.
- МИЛЕ КУКОЛЕЧА 460 Gates Ave., Lackawanna, N. Y.
- ЂУРО И. ГРЕГОВИЋ Box 1811, Bisbee, Ariz.
- Чланови Главног Одбора за 1916, 1917, 1918, 1919:
- ГЛИШО ПАПАИЋ 1100 Broadway, Gary, Ind.
- СТЕВО БАБИЋ 5 N. Duquesne ave., Duquesne, Pa.
- НОВАК М. БОГДАНОВИЋ RR. 1 Berkeley Club, Bingham Canyon, Utah
- ИЛИЈА ВУЈКОВИЋ 6201 E. 8 St., Kansas City, Mo.
- ВИДОЈЕ БОГО Box 1739, Los Angeles, Cal.
- ИЛИЈА РАДАКОВИЋ 1611 E. Rount ave., Pueblo, Colo.
- Заменици:
- СТОЈАН ПАВЛОВИЋ 413 Huey St., McKeesport, Pa.
- ДУШАН ПОВОЊИЋ 348 — 2nd Ave., New York City.
- НИКОЛА ТРБОВИЋ P. O. Box 341, Miami, Ariz.
- СИМО ВУЈКОВИЋ 2106 — 137 St., Indiana Harbor, Ind.
- БОРБЕ ПУРЛИЈА 819 S. Wandlerverter Ave., St. Louis, Mo.

КЊИГЕ САВЕЗА СЈЕДИЊЕНИХ СРБА СЛОГА ПРЕГЛЕДА ДРЖАВНА ВЛАСТ СВАКА ЧЕТИР МЕСЕЦА.

Савез Сједињених Срба Слога исплаћује:

На име осиротине	\$ 800 или 4000 Дин.
За губитак оба ока, или обе руке, или обе ноге, или једне руке и једне ноге	\$1500 " 7500 "
Ако капља онеспособи члана за рад	\$1000 " 5000 "
За губљену руку	\$ 800 " 4000 "
За губљену ногу	\$ 800 " 4000 "
За сломану кичму (грњачу)	\$ 800 " 4000 "
За уковену руку или уковену ногу	\$ 800 " 4000 "
За губљену главу	\$50 — \$150
За пола одреване стопе	\$ 200 " 1000 "
За одревање прсте на ногама	\$ 150 " 750 "
За губљено око	\$ 400 " 2000 "

За операције: снопот прева \$100; камена у бешици \$100; у случају опухлости \$75; трауме \$25; отварање утробе \$100; женске операције \$50; операције шљеза \$25; рака \$100; дебелин прева \$35; за операције на глави, оку, уху, носу, грлу и вгубовима од \$25 до \$75; за отварање крви од \$15 до \$35.

Осим тога сваки члан добија од 50 до 400 долара на име операције, болне потпоре и осакатинге, које нису горе нарочито назначене, а према тежини повреде и увиђавности управног одбора.

КАКО ЈЕ ЦРНА ГОРА ЗАВЕДЕНА ЗА ГОЛЕМ ПЛАНИНУ (Наставак.)

ГРАДЊА ПУТА ПЕЊ—АНДРИЈЕВИЦА.

После срећног балканског рата, који је Црној Гори донео леп и богат део Ст. Србије, а нарочито после објаве рата Аустрији, један колски пут између Андријевице и Пења, старе Црне Горе и Метохије, постао је за Црну Гору животно питање. Тај је пут имао да веже кршевиту Црну Гору са равном и плодном Метохијом, а преко ове са Косовом, са Вардарском Долином, са Србијом. Тај је пут имао да буде саобраћајна веза, прва и једина, којом је српски народ у Црној Гори требао да добије од Србије и осталих савезника храну, оружје, муницију, све што му је требало у борби са Аустријом. Тај је пут имао неочењену економску и стратешку важност, не само за Црну Гору, којој је током рата имао да послужи као слушна, него и за читаву српску, читаву савезничку ствар на Балкану.

И српска се влада, влада краљевине Србије, још у пролеће 1915 имајући у виду општу српску ствар, решила да, својом снагом и својим средствима, сагради пут Пењ—Андријевица и створи једну саобраћајну везу између Србије и Црне Горе. И у ту је сврху одредила радну снагу (8.000 аустријских заробљеника), алат, материјал, све што је било потребно. Све је то било приправно у косовској Митровици, на граници Црне Горе, и градња је пута требала да почне одмах. Али званично Цетиње, које је увек задржало од свега што је имало обележје Србије, обележје Српства, није дозвољено српској влади да, на територији Црне Горе, гради и сагради тај пут. Цетинска је влада изјавила да она прима на себе обавезу да тај пут сагради, само ако јој српска влада, Србија стави на расположење потребна новца на средства. (Ко о чему, Цетиње о новчаним издацима, о новцу!) И српска је влада, кад већ није било друге, пристала и на то, само да се пређе на дело, само да пут Пењ—Андријевица буде хит пре готов.

Онда почиње ова комедија:

Цетинска влада одређује инжењера г. Т. Смодлаку (брата познатог далматинског народног првака Дра Ј. Смодлаке), да овај пут трасира и гради и ставља му на расположење још неколико инжењера, геометара, техничара, надзорника, тако да је упурава за градњу пута бројила 40 особа.

Госп. Смодлака је отишао на лице места са додешеним му особљем и извршио трасирање пута. Трасирани пут представљао је дужину од 76 километара. Чим је био готов са трасирањем, упутио је извештај на Цетинје и тражио 6—7 хиљада радника, да одмах почне са градњом. Али му је Цетинје на то одговорило да трасирање није добро извршено и да изврши друго трасирање. Цетинје му је, разуме се, тако одговорило јер је желело да се тај пут никако не сагради! Цетинје, које је већ имало везу са Аустријом, није хтело никакве везе, ни један колски пут са Србијом!

Госп. Смодлака је, са целим својим управним персоналом, јавно цетинској влади да се боље трасирање не може извршити и молио је владу да му стави на расположење раднике, како би отпочео са градњом пута. Влада му за неко време ништа не одговорила и тек после подужег времена јавља му да је наредила обласним управама у Пењи и на Андријевици, да му оне прибаве раднике. Госп. Смодлака се тада обраћа дотичним обласним управама, за раднике, али ове не предузимају ништа. И г. Смодлака, видећи како се ствар отеже, долази с Андријевице на Ријеку Црнојевића, где се тада налазио Краљ Никола и жали му се, у присуству г. Петра Пламеница, бившег министра. Госп. Пламеница му, непознат у овом питању "обележје" 8.000 радника (заробљеника) из Србије. А краљ му даје једно кратко својеручно писмо (које се и данас налази у оригиналу код г. Смодлаке) на срдара Јанка Вукотића, Председника Министарства и команданта Санџачког Одред, ове садржине:

"Јанко, Госп. инжењер Смодлака дошао је код мене и жали ми се да му власти не иду на руку за градњу пута који му је поверен. Видите што је у ствари. И ако је г. Смодлака дошао без икаквих питања, немојте га за то узимати на одговорност. Краљ."

Госп. Смодлака одлази на Цетинје, где га први предуреће г. Мирко Мијушковић, Министар Иностранних Дела и Министар Финансија, и строгим тоном пита: зашто је дошао и напустио сазива Министарска Седница, где г. Смодлака протестује и говори да он неће никога служити као средство за извођење прљавих и неспрских планова. Министарски Савет упућује г. Смодлаку на Андријевицу, са савезаним обећањем да ће обласним управама у Пењи и на Андријевици наредити, да му ставе на расположење што више радника. Истовремено, да ће влада тражити од црногорске Врховне Команде извештај број сиромашних војника којима ће се по нешто и плаћати да раде на градњи пута.

Пошто је у црногорској Врховној Команди на Цетинју било неколико српских виших и нижих официра, то је цетинска влада хтела, да у овом питању пута Пењ—Андријевица, тој браћи из Србије баца песак у очи, и то на овај начин:

Краљевска влада је "молила" црногорску Врховну Команду, да ова позове по неколико сиромашних војника из сваког баталјона, који би добровољно хтели да пођу на градњу пута Пењ—Андријевица, где ће им се по нешто у име рада плаћати, како би могли издржавати своје фамилије. И Врховна Команда, преко командана одреда, шаље тај позив, ту понуду црногорским сиромашним војницима. Послао је у 11 и по сати у јутро. А већ у 2 сата после подне, истога дана добија одговор од кнеза Петра, команданта Ловћенског Одред, из Будве, који јавља "да се није јавио ни један војник, ни из једног баталјона, подручне му команде, који би био вољан поћи на градњу пута Пењ—Андријевица."

Очито је да дотичан позив није никако саопштаван војницима, јер се то није могло учинити за 2 и по сата, на фронту од Грахова до Бара! Очито је да су команданти одреда већ раније имали упуштања од цетинске владе, како да се снагу у томе питању и шта да одговоре Врховној Команди. Ето тако је г. Смодлаки узакана помоћ од Врховне Команде.

А обласне управе у Пењи и Андријевици?

Госп. Смодлака се обраћа, према "савезаном обећању" Министарског Савета, за раднике, али оне онет ништа не предузимају. Госп. Смодлака тада, видећи да се од владе и њених обласних ка, већином Арнауца, и почине градњу пута. Алат је, такође, на бављао од села. Скупно је био око 100 секира, које су му, у шумовитим пределима, кроз које је пут пробијао, биле од неопходне потребе. Али, од једном, добија наређење са Цетинја, да упути 100 секира срдари Јанку Вукотићу, команданту Санџачког Одред. И то је морао одмах учинити. Тако су му одузели тих 100 секира.

Госп. Смодлака се је обратио за барут на Цетинје; без барута се апсолутно није могао пробијати пут кроз црногорске планине и планине. Али су му са Цетинја, лаконски, одговорили да немају барута. Тада је он послао једног инжењера у Крагујевац, у Србију, који је тамо добио извесну количину барута и пренео га на лице места, у Црну Гору. Али, ето, опет, врага и поруке са Цетинја која му наређује да већи део тога барута упути Одреду срдара Јанка, за градњу пута Плева — Бијело Поље. И то је он, као "млађи", одмах морао учинити. Упутио је и барут из Србије за секирама црногорских сељака! Све срдари Јанку!

Па, ипак, г. Смодлака је, у колико је имао радника и средства, настављао свој рад: пут се је пробијао. И по Цетинју је почело говорити да ће г. Смодлака, ипак, саградити пут. А то, према плану званичног Цетинја,

није смело бити. За то је цетинска влада послала на Андријевицу г. Риста Поповића и Марка Ђукановића бивше министре који су г. Смодлаку позвали код себе и наредили му да гради мост на Црнојевици, једном малом притоку Лима, близу Андријевице.

Госп. Смодлака је објашњавао г. министрима да тај мост није потребан, пошто преко те рецице може проћи војска, комора и артиљерија, него је потребан, не опходно потребан пут на којему ради, да би се спасла комора, артиљерија и српска војска, која је већ тада била у великој на своје повлачењу.

На то му је г. Поповић одговорио: "Видим да свој занат разумијеш, али пут не смеје бити готов за прелаз српске војске. Мислим да нас разумијеш!"

Госп. Смодлака је већ било јасно о чему се ради и прекинуо је градњу пута, од којега је већ био свршио, и то на најтежим местима, 23 километра.

С обзиром на средства и радну снагу, што је г. Смодлака имао на расположењу, пут је, по његовом прорачуну, имао бити готов на 11 дана раније по што је српска војска, на своје повлачење, приспела до Пења.

Ово је та тужна и жалосна, фамозна и изданичка историја градње пута Пењ—Андријевица!

Ујуорк, Сити.

На селу Срп. Певачког Друштва "Гусле" у Ујуорку, одржавано на 4. марта ове године у Српском Дому. Даровали су до бровљене прилоге следећи: По \$10.00 Михаило И. Пупин. По \$5.00 Сима Мамула из Пистбурга Па. По \$3.00 Др. Милош Трибуцац. По \$2.00 Смиљка Јеркова. Бошко Лупулов, Љуба Савелић, Радисав Павловић, Ник. Кнежевић, В. Константиновић. По 1.50 Саво Никезић. По \$1.00 Вид Вујић, Ивица и Саша Милосављевић, Павле Хаџи Павловић, Зора и Јева Екеровић, Андрија Пандуровић, Гавра Араџанин, Боривој Јасика, Вељко Петровић, Душан Трипчевић, Томо Срентић, Јевта Васиљевић, М. Сивчев, Стево Ђерасић, Драгомир Милојевић, Гавра Грујић, Никола Жујевећ, Н. Н. Алексијевић, Ненад Мишовић, Анка Трајановић, Спасоје Узелац, Марија Фука, Божан Ранковић, По \$1.25 Јолта Пејановић. По 75 центи Олга Милошевић. По 50 центи: Станислав Вуковић, Т. Срезојевић, Милан Ковачевић, Катица Ђуришић, Сузана Кулић Чедомир Јерков, Милош Свирчев, Никола Трбовић, Душан Живић, Никола, Шешевећ, Бранко Стојановић, Кајка Дмитријевић. По 25 центи: Н. Н. Стеван Стојановић, Мита Дракулић, Пера Лазин, Радомир Царић, Јула Роквић, Пера Веселиновић, А. Аранђеловић, Јова Бердић, Змијанак, Костић, Петар Ђорђевић Спирић, Ђорђевић, Цве та Левајић, Коста Перкањанин, Јоца Вујић. Од језа и пића добијено је 8.15. Од улазница добијено је \$2.10. Један златан прстен изиран је за \$10.00.

Акрон, Охајо.

На крсној слави код Ивана Стокића, Акрон, Охајо скупљено је за Српску Сирочад \$54.00 Приложили су следећи: По \$10.00 Драго Танић, Иван Стокић. По \$5.00 Мита Кузмац Милош Радаков, Алекса Мандић, Пера Жабалац, Марко Каланић. По \$3.00 Алексаидар Павловић. По \$2.00 Јока Аврамов, Милан Баџић, Тамбурашко Друштво.

Пueblo, Коло.

Срп. Добр. Друштво Балкан Број 5 Савеза Слога у Pueblo, Коло. Сакупило је \$147.70 за Срп. Ратничку Сирочад. Приложили су следећи: По \$30.00 остатак од 2—15. 1916. По \$13.70 од продатих књига. По \$6.00 Станиша Роквић, Васо Ловрић. По \$5.00: Илија Радаковић, Лука Врачар. По \$4.00: Никола Адамовић, Јово Павлић. По \$3.00: Милан Јовановић, Стево Милошевић. По \$2.00: Никола Чанак, Дмитар Жигић, Исо Марић, Миле Петина, Дана Кнежевић, Исо Томковић, Ђуро Роквић, Буда Чанак. По \$1.50 Никола Милошевић.

Тафт, Калифорнија.

За Српски Првени Крст, сакупили су Срби из Тафт, Кал. \$85. Приложили су следећи: По \$25 М. Обрадовић Спасоје Трипковић. По \$15.00 Спасо Румановић. По \$10.00: Васо Вукановић Никола Мишевић.

Бланфорд, Инд.

За фонд пострадалих из Босне и Херцеговине Срби у Бланфорд, Инд. сакупили су \$40.05. Помењуту своју сакупили су Данило С. Богумовић, Стеван Гвозден и Илија Адамовић. Даровали су следећи: По \$2.00: Јанко Јерковић, Јово Ђукић, Илија Билбија. По \$1.00: Данило С. Богумовић, Јово Зец, Јово Дивјак Триво Гвозден, Јово Латинић, Вид Чубрило, Коста Ковачевић Деспот Мајкић, Миле Будимир, Лаза Јовановић Перо Вуковић, Триво Мачак, Перо Баић, Гојко Родич Јован Недемовић, Миле Тркуља, Перо Драљача, Јово Басарић Паулина Басарић, Маниша Јарић, Миле Роквић, Миле Репија Ђорђе Ковачевић. По 50 центи: Раде Балаћ, Миле Родич, Смиља Дивјак Божо Дивјак, Илија Војводић, Која Кнежевић, Јово Ромић, Нијока Ђосић, Мана Радаковић Михаило Махивић, Никола Десница, Стеван Клавић, Никола Милашиновић, Ник. Јелић Милашиновић, Јован Адамовић, Миле Јакшић, Јоца А. Љубовић. По 30 центи: Илија Родич. По 25 центи: Никола Новоковић, Илија Бубало, Милош Штрбац, Миле Чулибрк, Ј. Р. Тајлор, Божо Сучић Сава Ђукић.

С. Ст. Паул, Мин.

Местни Одбор Срп. Народне Одредне у Св. Ст. Паул, Мин.

Да је пут Пењ—Андријевица био готов, како се српска војска била извукла из аустро-немачких и бугарских клешта, како се у новембру 1915 на Косову било слегло преко 250.000 српске војске, Српска Врховна Команда могла је извући сву комору, сву артиљерију и у децембру 1915. концентрисати у Црној Гори и Северној Албанији најмање 200.000 одличних бораца. Да је тај пут био готов, српска војска не би никад доживела трагедију, коју је преживела крајем 1915. и почетком 1916. године. Да је тај пут био готов, и данас би се, у најгорем случају, војска Александра Карађорђевића, заједно са црногорском војском, налазила у Црној Гори и Северној Албанији, те до прода је и предаје српског народа у Црној Гори, и саме Црне Горе, не би никад ни дошло.

Да је био готов пут Пењ—Андријевица Војвода Путник не би оставио и изгубио на Косову и у Метохији преко 50.000 људи; да је био готов тај пут не би по црногорским врлетима и албанским пустарама помрло од глади и од зиме толико храбрих српских ратника; да је био готов тај пут не би никад дошло до канитулације Црне Горе и предаје преко 50.000 црногорске војске!

С. Богдановић.

Ван Хоуген, Њу Мексико.

За Српски Првени Крст Срби у Ван Хоуген, Њу Мексико, сакупили су \$30.15. Даровали су следећи: По \$2.00: Дик. Грујић, Аким Булајић Сава Вучић Петар Павић, Лазар Зинцер, Ђуро Головић. По \$1.50: Божо Вучић, Томо Вучић, Јоко Јовановић. По 1.00: Алекса Вучић, Мато Митровић, Благота Вучић, Милосав Головић, Благоје Перовић, Никола Перовић Штепан Миловић, Алаксија Ковачевић, Јоко Симоновић, Никола Вучић, Ђорђе Јакшић. По 50 центи: Марко Вучић, Перко Вучић, Бошко Головић, Илија Симоновић Пајо Пешиван. По 15 центи: Август Ико.

Њу Брунсвик, Њ. Ц.

Срби у горњем месту сакупили су \$7.50 за Српску Сирочад. Даровали су следећи: По \$1.00: Илија Кузмановић, Лазар Стакић, Душан Поповић, Драгутин Пожгаљ, Милан Душоњ, Даринка Стакић, Викторија Кузмановић. По 50 центи: Јоко Дмитријевић.

Лок Но. 3. Па.

У прошлом извештају прилагача из горњег места случајно је изостало да се објави да је приложено \$2.00 Илија Вулин, што се овим прошли списак допуњује.

Мајфлд, Кал.

У прошлом извештају погрешно је објављено да је дао прилога за Српску Војску само Данило С. Јахура, а треба да стоји да су дали следећи: По \$2.00: Данило С. Јахура, Даринка Д. Јахура, Симо Д. Јахура, Илија Јовановић и Никола С. Шакочић.

Цаксон, Кал.

За Божићни дарак Српској Војсци, Срби из горњег места сакупили су \$144.00 Даровали су следећи: По \$12.00 Свештеник Серафим Вукојевић. По \$10.00 Саво Ђ. Дабовић, Стеван Пејовић, Ђуро Л. Самарић, Марко Милојевић. По \$6.00: Васиљ В. Радовић, Саво Н. Петровић, Јаша Р. Гудељ. По \$4.00: Илија Марић, Гаврило Грубачић, Ђуро П. Жарковић, Никола Лиздек, Јово Маслеша, Мато Васиљевић. По \$2.00: Јевто Миловић Лука Поткорвац, Васо Пашајлић, Милан Ербас, Благоје Вуковић Лазар Путица, Мило Вучуловић, Владимир В. Лучић, Никола Самарић, Војин Н. Самарић Илија Дулер, Никола Милојевић, Јаков Милојевић Никола Чоловић, Голуб Даниловић, Симо Спремо, Бањо Капор, Мартеја Ковачевић, Анто Јанковић, Петар Васиљевић, Шћепан Пашајлић, Ђуро Гривац, Новица Милошевић, Илија Ивезић, Савета Р. Радуловић.

Рапсон, Коло.

Срби у Рапсон, Коло, приложили су \$30.00 као Божићни Дарак Српској Војсци. Даровали су следећи: По \$6.00 Божо Ратчић. По \$4.00: Мана Прица, Илија Ројић и Никола Рађеновић. По \$2.00: Симо Иваншевић, Никола Ђукић, Јован Пријић, Милан Пашавић, М. Пенћ Ђурађ Пријић.

Кливалд Охајо.

За Божићни Дарак Српској Војсци приложили су: По \$6.00 Савка и Арса Свилар. По \$5.00 П. Ђурчић. По \$3.50 Живан Вујк. По \$2.00: Стево Мишков, Иван Влаисављевић, Миле Марковић, Дмитар Амџић, П. Коса

сакупио је \$22.00 за Српску Сирочад. Даровали су следећи: По \$2.00: Стојан Скорић. По \$1 Илија Радић, Исо Писаревић, Деспот Војић Станимир Нешић Стеван Радић, Лазар Радић, Васо Трџма, Спасоје Вучковић Станиша Самарић, Обрен Вујковић, Душан Вујковић Милан Главашевић, Миле Вукићевић, Цвеја Томић, Танаско Ристић, Јевта Костић, Јока Маманац, Јово Милуш Младен Трифуновић, Морис Сузар.

Бингам Кејон, Јута.

На крштењу Богдана сина Боже Узелца у Бингам Кејон, Јута, сакупило се \$47.50 за Српску Ратничку Сирочад. Даровали су следећи: По \$5.00 Божо Узелца, Никола Теслић, Богдан Б. Узелца, Јанко Теслић, Миле Срдари По \$3.00: Петар Сужуковић. По \$2.00: Никола Милеусић, Илија Ђосић, Марија Б. Узелца, Пеко Дмитрировић. По 1.50 Петар Ђурчић. По 1.00: Миле Раквић, Теодор Срдари, Раде Чанак Исо Милеусић, Дана Жигић, Јово Мирић Илија Жигић, Јово Војновић, Дана Почуча, Дмитар Ђољарић.

Ван Хоуген, Њу Мексико.

За Српски Првени Крст Срби у Ван Хоуген, Њу Мексико, сакупили су \$30.15. Даровали су следећи: По \$2.00: Дик. Грујић, Аким Булајић Сава Вучић Петар Павић, Лазар Зинцер, Ђуро Головић. По \$1.50: Божо Вучић, Томо Вучић, Јоко Јовановић. По 1.00: Алекса Вучић, Мато Митровић, Благота Вучић, Милосав Головић, Благоје Перовић, Никола Перовић Штепан Миловић, Алаксија Ковачевић, Јоко Симоновић, Никола Вучић, Ђорђе Јакшић. По 50 центи: Марко Вучић, Перко Вучић, Бошко Головић, Илија Симоновић Пајо Пешиван. По 15 центи: Август Ико.

Њу Брунсвик, Њ. Ц.

Срби у горњем месту сакупили су \$7.50 за Српску Сирочад. Даровали су следећи: По \$1.00: Илија Кузмановић, Лазар Стакић, Душан Поповић, Драгутин Пожгаљ, Милан Душоњ, Даринка Стакић, Викторија Кузмановић. По 50 центи: Јоко Дмитријевић.

Лок Но. 3. Па.

У прошлом извештају прилагача из горњег места случајно је изостало да се објави да је приложено \$2.00 Илија Вулин, што се овим прошли списак допуњује.

Мајфлд, Кал.

У прошлом извештају погрешно је објављено да је дао прилога за Српску Војску само Данило С. Јахура, а треба да стоји да су дали следећи: По \$2.00: Данило С. Јахура, Даринка Д. Јахура, Симо Д. Јахура, Илија Јовановић и Никола С. Шакочић.

Цаксон, Кал.

За Божићни дарак Српској Војсци, Срби из горњег места сакупили су \$144.00 Даровали су следећи: По \$12.00 Свештеник Серафим Вукојевић. По \$10.00 Саво Ђ. Дабовић, Стеван Пејовић, Ђуро Л. Самарић, Марко Милојевић. По \$6.00: Васиљ В. Радовић, Саво Н. Петровић, Јаша Р. Гудељ. По \$4.00: Илија Марић, Гаврило Грубачић, Ђуро П. Жарковић, Никола Лиздек, Јово Маслеша, Мато Васиљевић. По \$2.00: Јевто Миловић Лука Поткорвац, Васо Пашајлић, Милан Ербас, Благоје Вуковић Лазар Путица, Мило Вучуловић, Владимир В. Лучић, Никола Самарић, Војин Н. Самарић Илија Дулер, Никола Милојевић, Јаков Милојевић Никола Чоловић, Голуб Даниловић, Симо Спремо, Бањо Капор, Мартеја Ковачевић, Анто Јанковић, Петар Васиљевић, Шћепан Пашајлић, Ђуро Гривац, Новица Милошевић, Илија Ивезић, Савета Р. Радуловић.